Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2012 m. kovo 15 d.*

„Autorių teisės ir gretutinės teisės — Direktyva 2006/115/EB — 8 ir 10 straipsniai — Sąvokos „naudotojas“ ir „viešas paskelbimas“ — Fonogramų leidimas per viešbučių kambariuose įrengtas radijo ir (arba) televizijos priemones“

Byloje C-162/10

dėl *High Court (Commercial Division)* (Airija) 2010 m. kovo 23 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2010 m. balandžio 7 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

**Phonographic Performance (Ireland) Limited**

prieš

**Airiją,**

**Attorney General**

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas K. Lenaerts, teisėjai J. Malenovský (pranešėjas), E. Juhász, G. Arestis ir T. von Danwitz,

generalinė advokatė V. Trstenjak,

posėdžio sekretorė A. Impellizzeri, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2011 m. balandžio 7 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Phonographic Performance (Ireland) Limited*, atstovaujamos solisitorės H. Sheehy, padedamos *BL* J. Newman,

— Airijos, atstovaujamos D. O’Hagan, padedamo *BL* E. Fitzsimons ir J. Jeffers,

— Graikijos vyriausybės, atstovaujamos G. Papadaki, M. Germani ir G. Alexaki,

— Italijos vyriausybės, atstovaujamos P. Gentili,

— Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos J. Gstalter,

* Proceso kalba: anglų.

— Europos Komisijos, atstovaujamos J. Samnadda ir S. La Pergola,

susipažinęs su 2011 m. birželio 29 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

**Sprendimą**

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/115/EB dėl nuomos ir panaudos teisių bei tam tikrų teisių, gretutinių autorių teisėms, intelektinės nuosavybės srityje 8 ir 10 straipsnių aiškinimu (OL L 376, p. 28).

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant ginčą tarp *Phonographic Performance (Ireland) Limited* (toliau – PPL) ir Airijos.

## Teisinis pagrindas

*Tarptautinė teisė*

3 Pasaulinė intelektinės nuosavybės organizacija (PINO) 1996 m. gruodžio 20 d. Ženevoje priėmė PINO atlikimų ir fonogramų sutartį (toliau – WWPT) bei PINO autorių teisių sutartį. Šios dvi sutartys Europos bendrijos vardu buvo patvirtintos 2000 m. kovo 16 d. Tarybos sprendimu 2000/278/EB (OL L 89, p. 6; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 11 sk., 33 t., p. 208).

4 WPPT sutarties 2 straipsnio b, d ir g punktuose nustatyta:

„Šioje sutartyje:

b) „fonograma“ – tai atlikimo, kitų garsų ar garsų išraiškos įrašas, užfiksuotas kita forma nei įrašas kinematografijos ar kitokio audiovizualinio kūrinio juostoje;

<...>

d) „fonogramos gamintojas“ – fizinis ar juridinis asmuo, kuris imasi iniciatyvos ir kuris atsako už pirmąją atlikimo, kitų garsų ar garsų išraiškos fiksaciją;

<...>

g) atlikimo ar fonogramos „viešas paskelbimas“ – tai bet koks atlikimo garsų ar fonogramoje užfiksuotų garsų arba jų išraiškos viešas perdavimas, išskyrus transliaciją. 15 straipsnyje „viešo paskelbimo“ sąvoka taip pat suprantama kaip fonogramoje įrašytų garsų arba garsų išraiškos padarymas viešai girdimų.“

5 WPPT 15 straipsnyje nurodyta:

„1. Atlikėjai ir fonogramų gamintojai turi teisę į vienkartinį [vieną] teisingą atlyginimą, kai komerciniais tikslais išleistos fonogramos tiesiogiai ar netiesiogiai transliuojamos ar kaip kitaip viešai skelbiamos.

2. Susitariančiosios Šalys savo nacionaliniuose įstatymuose gali nustatyti, kad atlikėjas ar fonogramos gamintojas arba jie abu vienkartinio [vieno] teisingo atlyginimo turi reikalauti iš naudotojo. Susitariančiosios Šalys gali priimti nacionalinius įstatymus, nustatančius tokio vienkartinio [vieno] teisingo atlyginimo paskirstymo tarp atlikėjų ir fonogramų gamintojų sąlygas, jeigu atlikėjas ir fonogramos gamintojas tarpusavyje nesusitaria.

3. Kiekviena Susitariančioji Šalis pranešimu, kuris deponuojamas Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos Generaliniam Direktoriui, gali pareikšti, kad ji šio straipsnio 1 dalies nuostatas taikys tik tam tikriems naudojimo būdams arba kitaip apribos šių nuostatų taikymą, arba jų išvis netaikys.

4. Pagal šį straipsnį fonogramos, kurios laidais ar bevielio ryšio priemonėmis tampa viešai prieinamos tokiu būdu, kad visuomenės nariai gali jomis naudotis individualiai pasirinktoje vietoje ir pasirinktu laiku, yra pripažįstamos, kad yra išleistos komerciniais tikslais.“

*Sąjungos teisė*

6 Direktyvos 2006/115 5, 7 ir 16 konstatuojamosiose dalyse nustatyta:

5) Kūrybinė bei meninė autorių ir atlikėjų veikla reikalauja atitinkamų pajamų, kaip pagrindo tolimesnei kūrybinei ir meninei veiklai, o investicijos, kurios visų pirma reikalingos fonogramų ir filmų kūrimui, yra itin didelės ir susijusios su rizika. Tokių pajamų užtikrinimo ir investicijų atsipirkimo galimybė gali būti efektyviai garantuota tik užtikrinant pakankamą atitinkamų teisių turėtojų teisinę apsaugą.

<...>

7) Valstybių narių teisės aktai turėtų būti suderinti taip, kad neprieštarautų tarptautinėms konvencijoms, kuriomis pagrįsta didžioji dalis autorių teises ir gretutines teises reglamentuojančių valstybių narių teisės aktų.

<...>

16) Valstybės narės turėtų galėti užtikrinti ir didesnę gretutinių autorių teisėms teisių turėtojų apsaugą nei reikalaujama šios direktyvos nuostatose, susijusiose su teise transliuoti ir teise viešai paskelbti.“

7 Direktyvos 2006/115 7 straipsnyje nustatyta:

„1. Valstybės narės suteikia atlikėjams išimtinę teisę leisti arba uždrausti jų atlikimų įrašymą.

2. Valstybės narės suteikia transliuojančioms organizacijoms išimtinę teisę leisti arba uždrausti jų transliacijų įrašymą, nepriklausomai nuo to, ar minėtos transliacijos perduodamos laidais, ar eteriu, įskaitant kabelinį ar palydovinį perdavimą.

3. Kabelinio perdavimo skirstytojas neturi 2 dalyje numatytos teisės, jeigu jis tik retransliuoja transliuojančiųjų organizacijų transliacijas.“

8 Šios direktyvos 8 straipsnio 2 dalyje nustatyta:

„2.Valstybės narės numato teisę į naudotojo mokamą vieningą [vieną] teisingą atlyginimą už fonogramos, kuri buvo išleista komerciniais tikslais ar atkurta, naudojimą transliavimui bevielio ryšio priemonėmis arba kitokiam viešam paskelbimui, ir užtikrina tokio atlyginimo paskirstymą atitinkamiems atlikėjams ir fonogramos gamintojams. Jeigu atlikėjai ir fonogramų gamintojai nesusitaria dėl atlyginimo pasidalijimo, valstybės narės gali nustatyti atlyginimo padalijimo sąlygas.“

9 Minėtos direktyvos 10 straipsnis suformuluotas taip:

„1. Valstybės narės gali apriboti šiame skyriuje nurodytas teises šiais atvejais:

a) asmeninio naudojimo

<...>

2. Nepriklausomai nuo 1 dalies reikalavimų, valstybės narės gali numatyti vienodus apribojimus tiek atlikėjų, fonogramų gamintojų, transliuojančių organizacijų ir pirmųjų filmų įrašų gamintojų apsaugai, tiek ir autorių teisių į literatūros bei meno kūrinius apsaugai.

Vis dėlto privalomos licencijos gali būti numatytos tik tuo atveju, jeigu jos neprieštarauja Romos konvencijai.

3. Apribojimai, nurodyti 1 ir 2 dalyse, taikomi tik tam tikrais specialiais atvejais, kurie neprieštarauja įprastiniam objekto naudojimui ir nepagrįstai nepažeidžia teisių turėtojų teisėtų interesų.“

10 Direktyva 2006/115 kodifikavo ir panaikino 1992 m. lapkričio 19 d. Tarybos direktyvą 92/100/EEB dėl nuomos ir panaudos teisių bei tam tikrų teisių, gretutinių autorių teisėms, intelektinės nuosavybės srityje (OL L 346, p. 61; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 120).

11 Pagal 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvos 2001/29/EB dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo (OL L 167, p. 10; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 230) 9 konstatuojamąją dalį:

„Kiekvienas autorių teisių ir gretutinių teisių derinimas turi būti grindžiamas aukšto lygio apsauga, nes tokios teisės yra labai svarbios intelektinei kūrybai. Jų apsauga padeda užtikrinti kūrybingumo palaikymą ir plėtojimą autorių, atlikėjų, prodiuserių, vartotojų, kultūros, pramonės ir apskritai visuomenės labui. Dėl to intelektinė nuosavybė yra pripažinta sudedamąja nuosavybės dalimi.“

12 Šios direktyvos 3 straipsnyje nustatyta:

„1. Valstybės narės nustato autoriams išimtinę teisę leisti arba uždrausti bet kokį savo kūrinių viešą skelbimą laidais ar bevielėmis ryšio priemonėmis, įskaitant savo kūrinių padarymą viešai prieinamais tokiu būdu, kad visuomenės nariai galėtų juos pasiekti individualiai pasirinktoje vietoje ir pasirinktu laiku.

2. Valstybės narės nustato išimtinę teisę leisti arba uždrausti padaryti viešai prieinamus laidais ar bevielėmis ryšio priemonėmis tokiu būdu, kad visuomenės nariai galėtų juos pasiekti individualiai pasirinktoje vietoje ir pasirinktu laiku:

a) atlikėjams – savo atlikimo įrašus;

b) fonogramų gamintojams – savo fonogramas;

c) filmų pirmojo įrašo gamintojams – jų filmų originalus ir kopijas;

d) transliuojančiosioms organizacijoms – savo transliacijų įrašus, nepaisant to, ar tos transliacijos perduodamos laidais, ar eteriu, įskaitant kabelinį ar palydovinį perdavimą.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytos teisės nebus išnaudotos jokiu šiame straipsnyje nustatytu viešo paskelbimo ar padarymo viešai prieinamą veiksmu.“

*Nacionalinė teisė*

13 2000 m. įstatymo dėl autorių ir gretutinių teisių (*Copyright and Related Rights Act 2000*, toliau – 2000 m. įstatymas) 97 straipsnyje nustatyta:

„1. Laikantis šio straipsnio 2 dalies nuostatų, autoriaus teisės į garso įrašą, radijo laidą ar kabelinę programą nepažeidžiamos veiksmais, dėl kurių garso įrašas, radijo laida ar kabelinė programa išgirstama ar pamatoma, jeigu išgirstama ar pamatoma:

a) patalpose, kur suteikiamos nakvynės paslaugos viešbučių klientams ar specialiose įstaigose apgyvendintiems asmenims;

b) teikiant patogumus tik ar daugiausia viešbučių klientams ar specialiose įstaigose apgyvendintiems asmenims.

2. 1 dalis netaikoma joje nurodytoms patalpoms, jeigu reikalaujama mokėti atskirą mokestį norint patekti į patalpas, kur gali būti išgirstas ar pamatytas garso įrašas, radijo laida ar kabelinė programa.“

**Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai**

14 PPL yra kolektyvinio teisių administravimo organizacija, ginanti teises, kurias garso įrašų ir fonogramų atžvilgiu turi fonogramų gamintojai Airijoje.

15 Pagrindinėje byloje nagrinėjamas PPL Airijai pareikštas ieškinys, kuriuo ši įmonė siekė, kad būtų pripažinta, jog priėmusi ir palikusi galioti 2000 m. įstatymo 97 straipsnį ši valstybė pažeidė ESS 4 straipsnį, taip pat reikalavo atlyginti dėl šio įsipareigojimų neįvykdymo padarytą žalą ir sumokėti palūkanas.

16 PPL tvirtina, kad dėl 2000 m. įstatymo 97 straipsnio pirmoje pastraipoje numatyto atleidimo nuo atsakomybės viešbučių ir svečių namų (toliau kartu – viešbučiai) valdytojai nepervedė jai teisingo atlyginimo už fonogramų, įskaitant tas, kurioms reikėjo PPL licencijos, leidžiamų viešbučių kambariuose Airijoje per aparatus, kuriuos kaip teikiamų paslaugų dalį suteikdavo naudotis už šių viešbučių eksploatavimą atsakingi asmenys, panaudojimą.

17 Atleidžiant nuo atsakomybės fonogramas leidžiančius viešbučių valdytojus, pažeidžiamos kai kurios Europos direktyvos, priimtos autorių teisėms gretutinių teisių, numatančių, kad fonogramų gamintojai turi teisę gauti teisingą atlyginimą už jų fonogramų panaudojimą tam tikromis aplinkybėmis, srityje.

18 *High Court* (*Commercial Division*) (Aukščiausiojo teismo Komercinių bylų kolegija) patikslina, kad pagrindinė byla susijusi tik su garso įrašais arba fonogramomis, kurios girdimos Airijoje esančių svečių namų kambariuose, o ne kurioje nors kitoje tokių įstaigų dalyje. Be to, ji nėra susijusi su interaktyviomis ar užsakomosiomis transliacijomis.

19 Beje, anot prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo, jei viešbučio valdytojas Airijoje esančios įstaigos kambariuose įrengia televizorius arba radijo imtuvus, į kuriuos kabeliais arba panaudodamas bet kurią kitą technologiją transliuoja centralizuotai gaunamą signalą, jis pagal 2000 m. įstatymo 97 straipsnio 1 dalį neprivalo pervesti fonogramų gamintojams teisingo atlyginimo už per televiziją ar radiją leidžiamus garso įrašus.

20 Be to, jei viešbučio valdytojas savo įstaigos kambariuose įrengia kitokią aparatūrą ir sudaro klientams galimybę naudotis fizine ar skaitmenine laikmena prieinamais garso įrašais, kurių klientai gali klausytis per tokią aparatūrą, pagal 2000 m. įstatymo 97 straipsnio 1 dalį jis taip pat neprivalo pervesti fonogramų gamintojams teisingo atlyginimo.

21 Taip pat pažymėtina, kad nors prašymas dėl bylos esmės susijęs tik su viešbučių kambariuose naudojamais garso įrašais, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pabrėžia, jog 2000 m. įstatymo 97 straipsnio 1 dalimi taip pat panaikintas reikalavimas sumokėti teisingą atlyginimą už tokį naudojimą ligoninėse, klinikose, medicinos, pataisos įstaigose ar bet kurioje kitoje panašaus pobūdžio įstaigoje.

22 Galiausiai jis pažymi, kad šioje byloje nagrinėjami garso įrašai – tai dėl komercinių tikslų viešai skelbiamos fonogramos.

23 Šiomis aplinkybėmis minėtas teismas mano, kad, atsižvelgiant į Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalimi ir Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalimi saugomų teisių skirtumus, į kontekstą, kuriam esant vartojami žodžiai „viešas paskelbimas“, taip pat į atitinkamų nuostatų tikslą, Teisingumo Teismas direktyvų sąvokai „viešas paskelbimas“ neturėtų suteikti tos pačios reikšmės, kurią jis suteikė 2006 m. gruodžio 7 d. Sprendime *SGAE* (C-306/05, Rink. p. I-11519).

24 Šiomis aplinkybėmis *High Court* (*Commercial Division*) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar viešbučio valdytojas, kuris klientų kambariuose sudaro galimybę naudoti televizorius ir (arba) radijo imtuvus, į kuriuos siunčia transliavimo signalą, yra „naudotojas“, atliekantis transliuojamos fonogramos „viešą paskelbimą“, kaip tai suprantama pagal kodifikuotos Direktyvos 2006/115 <...> 8 straipsnio 2 dalį?

2. Jei atsakymas į pirmąjį klausimą būtų teigiamas: ar pagal Direktyvos 2006/115 <...> 8 straipsnio 2 dalį valstybės narės privalo, be teisingo atlyginimo, kurį moka fonogramą naudojantis transliuotojas, dar suteikti ir teisę į teisingą atlyginimą, kurį turėtų mokėti viešbučio valdytojas?

3. Jei atsakymas į pirmąjį klausimą būtų teigiamas: ar pagal Direktyvos 2006/115 <...> 10 straipsnį valstybės narės gali atleisti viešbučių valdytojus nuo pareigos mokėti „vieningą [vieną] teisingą atlyginimą“ dėl to, kad „naudojimas“ yra „asmeninis“, kaip tai suprantama pagal [šios direktyvos] 10 straipsnio 1 dalies a punktą?

4. Ar viešbučio valdytojas, kuris kliento kambaryje sudaro galimybę naudotis aparatu (kitokiu nei televizorius ar radijas) ir fonogramomis fizine ar skaitmenine laikmena, kurios gali būti leidžiamos ar išgirstos per tokį aparatą, yra „naudotojas“, atliekantis fonogramų „viešą paskelbimą“, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos 2006/115 <...> 8 straipsnio 2 dalį?

5. Jei atsakymas į ketvirtąjį klausimą būtų teigiamas: ar pagal Direktyvos 2006/115 <...> 10 straipsnį valstybės narės gali atleisti viešbučių valdytojus nuo pareigos mokėti „vieningą [vieną] teisingą atlyginimą“ dėl to, kad naudojimas yra asmeninis, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2006/115 <...> 10 straipsnio 1 dalies a punktą?“

## Dėl prejudicinių klausimų

### *Dėl pirmojo klausimo*

25 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar viešbučio valdytojas, kuris klientų kambariuose sudaro galimybę naudoti televizorius ir (arba) radijo imtuvus, į kuriuos siunčia transliavimo signalą, yra „naudotojas“, atliekantis transliuojamos fonogramos „viešą paskelbimą“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį.

26 Pirmiausia reikia priminti, kad pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį valstybės narės numato teisę į naudotojo mokamą vieną teisingą atlyginimą už fonogramos, kuri buvo išleista dėl komercinių tikslų ar atkurta, naudojimą transliuojant bevielio ryšio priemonėmis arba kitaip viešai skelbiant.

27 Iš šios nuostatos matyti, kad subjektas, kuris naudoja fonogramą transliuodamas ar viešai skelbdamas, pagal minėtą nuostatą turi būti laikomas „naudotoju“.

28 Šiomis aplinkybėmis reikia nustatyti, ar byloje, kaip antai pagrindinė, atliekamas „viešas paskelbimas“.

29 Dėl sąvokos „viešas paskelbimas“, kaip ji suprantama pagal Direktyvą 2006/115 kodifikuotos Direktyvos 92/100 8 straipsnio 2 dalį, Teisingumo Teismas 2012 m. kovo 15 d. Sprendimo *SCF* (C-135/10) 76 punkte nusprendė, kad ją reikia įvertinti kiekvienu konkrečiu atveju. Tas pats pasakytina apie naudotojo tapatybę ir aptariamos fonogramos naudojimą (žr. minėto Sprendimo *SCF* 78 punktą).

30 Be to, Teisingumo Teismas pažymėjo, kad atliekant tokį vertinimą svarbu atsižvelgti į kelis papildomus kriterijus: nesavarankiškus ir tarpusavyje susijusius. Todėl juos reikia taikyti tiek atskirai, tiek atsižvelgiant į jų tarpusavio sąveiką, nes įvairiose nagrinėjamose situacijose jų intensyvumas gali labai skirtis (žr. minėto Sprendimo *SCF* 79 punktą).

31 Kaip vieną tokių kriterijų, pirma, Teisingumo Teismas išskyrė svarbų naudotojo vaidmenį. Iš tikrųjų šis naudotojas atlieka paskelbimo veiksmą, kai labai gerai žinodamas savo elgesio pasekmes įsikiša ir suteikia savo klientams prieigą prie laidos, kurioje transliuojamas saugomas kūrinys. Jei tokio įsikišimo nebūtų, jo klientai, esantys minėtos laidos priėmimo zonoje, iš esmės negalėtų girdėti transliuojamo kūrinio (žr. minėto Sprendimo *SCF* 82 punktą).

32 Antra, Teisingumo Teismas patikslino kai kuriuos sąvokai „visuomenė“ būdingus požymius.

33 Sąvoka „visuomenė“, anot Teisingumo Teismo, apima neribotą potencialių kūrinio gavėjų skaičių ir pakankamai didelį žmonių skaičių (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *SCF* 84 punktą).

34 Pirmiausia dėl visuomenės „neriboto“ pobūdžio Teisingumo Teismas priminė, kad remiantis „viešo paskelbimo“ sąvokos apibrėžimu PINO žodyne, kuris, nors ir nėra teisiškai privalomas, vis dėlto išaiškina visuomenės sąvoką, tai – „kūrinio padarymas <...> suvokiamo bet kokiu tinkamu būdu asmenims apskritai, t. y. neapsiribojant atskirais privačiai grupei priklausančiais asmenimis“ (žr. minėto Sprendimo *SCF* 85 punktą).

35 Be to, dėl „pakankamai didelio žmonių skaičiaus“ kriterijaus Teisingumo Teismas pažymėjo, pirma, kad jis turi parodyti, jog visuomenės sąvokai būdinga tam tikrą *de minimis* riba, o tai leidžia neįtraukti į šią sąvoką labai mažo, beveik nereikšmingo atitinkamų žmonių skaičiaus (žr. minėto Sprendimo *SCF* 86 punktą). Antra, siekiant nustatyti šį skaičių reikia atsižvelgti į kumuliatyvius padarinius, kurie kyla suteikus potencialiems gavėjams prieigą prie kūrinio. Taigi svarbu žinoti ne tik, kiek asmenų vienu metu turi prieigą prie to paties kūrinio, bet ir kiek jų turi tą prieigą iš eilės (žr. minėto Sprendimo *SCF* 86 ir 87 punktus).

36 Teisingumo Teismas taip pat nusprendė, kad jei „viešo paskelbimo“, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį, komercinis pobūdis nėra nereikšmingas, iš to juo labiau turi išplaukti iš esmės ekonominė teisė į teisingą atlyginimą, kurią pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį turi atlikėjai ir fonogramų gamintojai (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *SCF* 88 ir 89 punktus).

37 Be to, anot Teisingumo Teismo, aišku, kad visuomenė, kuriai skirtas šis paskelbimas, pirma, yra tikslinė naudotojo atžvilgiu, antra, vienaip ar kitaip imli paskelbimui, o ne „pasirinkta“ atsitiktinai (žr. minėto Sprendimo *SCF* 91 punktą).

38 Atsižvelgiant būtent į šiuos kriterijus, taip pat remiantis šio sprendimo 29 punkte konstatuotu vertinimu kiekvienu konkrečiu atveju, reikia nustatyti, ar byloje, kaip antai pagrindinė, viešbučio valdytojas, kuris klientų kambariuose sudaro galimybę naudoti televizorius ir (arba) radijo imtuvus, į kuriuos siunčia transliuojamą signalą, atlieka viešo paskelbimo veiksmą, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį.

39 Nors iš principo nacionaliniai teismai turi nustatyti, ar taip yra konkrečiu nagrinėjamu atveju, ir pateikti šiuo klausimu visus galutinius faktinių aplinkybių įvertinimus, vis dėlto reikia konstatuoti, kad pagrindinėje byloje Teisingumo Teismas turi visą informaciją, reikalingą vertinant, ar toks viešas paskelbimas atliktas.

40 Visų pirma reikia pažymėti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nurodytoje situacijoje, kai viešbučio valdytojas klientų kambariuose sudaro galimybę naudoti televizorius ir (arba) radijo imtuvus, į kuriuos siunčia transliuojamą signalą, kaip ir byloje, kurioje buvo priimtas minėtas Sprendimas *SGAE* (42 punktas), tokio viešbučio klientai, nors ir būdami fonogramas leidžiančios įrangos signalo priėmimo zonoje, gali klausytis fonogramų tik dėl šio valdytojo sąmoningų veiksmų. Taigi, kaip nurodyta šio sprendimo 31 punkte, jo vaidmuo yra svarbus.

41 Dėl viešbučio klientų, kaip antai aptariami pagrindinėje byloje, reikia pažymėti, kad tokie viešbučio klientai – tai neribotas skaičius potencialių kūrinio gavėjų, nes iš esmės kiekvienas jų gali rinktis, ar gauti prieigą prie šios įstaigos paslaugų, kuri ribojama tik aptariamos įstaigos galimybėmis apgyvendinti tam tikrą skaičių žmonių. Taigi, kaip nurodyta šio sprendimo 34 punkte, šiuo atveju kalbama apie asmenis apskritai.

42 Be to, dėl šio sprendimo 33 punkte nurodytų potencialių kūrinio gavėjų skaičiaus svarbos reikia pažymėti, kad Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, jog viešbučio klientai – tai pakankamai didelis žmonių skaičius, todėl jie turi būti laikomi visuomene (žr. minėto Sprendimo *SGAE* 38 punktą).

43 Galiausiai dėl šio sprendimo 36 ir 37 punktuose paminėto komercinio pobūdžio reikia konstatuoti, kad šiuo atveju viešbučio klientus galima pripažinti „tiksline“ ir „imlia“ grupe.

44 Iš tiesų viešbučio valdytojo veiksmas, kuriuo jo klientams suteikiama prieiga prie transliuojamo kūrinio, yra papildomų paslaugų teikimas, turintis įtakos šios įstaigos įvaizdžiui ir atitinkamai kambarių kainai (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *SGAE* 44 punktą). Be to, galima papildomai pritraukti šia nepagrindine paslauga suinteresuotus klientus (pagal analogiją žr. 2011 m. spalio 4 d. Sprendimo *Football Association Premier League ir kt.*, C-403/08 ir C-429/08, Rink. p. I-9083, 205 punktą).

45 Remiantis tuo, darytina išvada, kad byloje, kaip antai pagrindinė, transliuodamas fonogramas viešbučio valdytojas siekia komercinių tikslų.

46 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad situacijoje, kaip antai nagrinėjama pagrindinėje byloje, viešbučio valdytojas atlieka transliuojamos fonogramos „viešą paskelbimą“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį.

47 Atsižvelgiant į tai, kas nurodyta, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad viešbučio valdytojas, kuris klientų kambariuose sudaro galimybę naudoti televizorius ir (arba) radijo imtuvus, į kuriuos siunčia transliavimo signalą, yra „naudotojas“, atliekantis transliuojamos fonogramos „viešą paskelbimą“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį.

*Dėl antrojo klausimo*

48 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar viešbučio valdytojas, kuris klientų kambariuose sudaro galimybę naudoti televizorius ir (arba) radijo imtuvus, į kuriuos siunčia transliuojamą signalą, pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį, be transliuotojo sumokėto teisingo atlyginimo, taip pat privalo sumokėti teisingą atlyginimą už transliuojamos fonogramos siuntimą.

49 Reikia iš karto paminėti, kad dėl sąvokos „viešas paskelbimas“ pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį Teisingumo Teismas yra pažymėjęs, jog atliekantis viešo paskelbimo veiksmą viešbučio valdytojas siunčia saugomą kūrinį naujai visuomenei, t. y. visuomenei, į kurią saugomų kūrinių

autoriai, suteikdami leidimą juos naudoti paskelbiant pirminei visuomenei, neatsižvelgė (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo SGAE 40 ir 42 punktus).

50 Reikia pabrėžti, kad taikant Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį taip pat reikia atsižvelgti į „naujos visuomenės“ elementą, išplaukiantį iš ankstesniame punkte nurodytos teismo praktikos.

51 Tačiau kai viešbučio valdytojas skelbia klientų kambariuose transliuojamą fonogramą, jis pats panaudoja šią fonogramą ir siunčia ją kitokiai papildomai visuomenei, palyginti su visuomene, kuriai buvo skirtas pirminis paskelbimo veiksmas. Be to, dėl tokio siuntimo, kaip buvo konstatuota šio sprendimo 45 punkte, minėtas valdytojas gauna ekonominės naudos, kuri nėra susijusi su transliuotojo arba fonogramų gamintojo gaunama nauda.

52 Todėl tokioje situacijoje viešbučio valdytojas, remdamasis Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalimi, be transliuotojo sumokėto teisingo atlyginimo, taip pat privalo sumokėti teisingą atlyginimą už šios fonogramos paskelbimą.

53 Šiuo klausimu negalima pritarti Airijos argumentui, kad iš Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2dalyje vartojamų žodžių „arba“ ir „vieningas [vienas]“ matyti, jog viešbučio valdytojas neprivalo mokėti atlyginimo už netiesioginį viešą fonogramų paskelbimą, jei radijo ar televizijos transliuotojas jau sumokėjo teisingą atlyginimą už fonogramų panaudojimą savo transliacijose.

54 Iš tikrųjų vartodamas žodžius „arba“ ir „vieningas [vienas]“ Sąjungos teisės aktų leidėjas norėjo pabrėžti, kad valstybės narės neprivalo nustatyti, jog už tą patį viešą paskelbimą naudotojas turi pervesti kelis atskirus atlyginimus, nors šis vienas atlyginimas, kaip aiškiai matyti iš šios nuostatos antro sakinio, bus paskirstytas įvairiems teisingo atlyginimo gavėjams, būtent fonogramų gamintojams ir atlikėjams. Jungtukas „arba“, pavartotas frazėje „naudojimą transliavimui bevielio ryšio priemonėmis arba kitokiam viešam paskelbimui“ turi būti aiškinamas taip, kad atlyginimas turi būti sumokėtas tiek transliuojant, tiek viešai skelbiant.

55 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į antrąjį klausimą reikia atsakyti, kad viešbučio valdytojas, kuris klientų kambariuose sudaro galimybę naudoti televizorius ir (arba) radijo imtuvus, į kuriuos siunčia transliuojamą signalą, pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį, be transliuotojo sumokėto teisingo atlyginimo, taip pat privalo sumokėti teisingą atlyginimą už transliuojamos fonogramos leidimą.

*Dėl ketvirtojo klausimo*

56 Ketvirtuoju klausimu, kurį reikia nagrinėti po antrojo, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar viešbučio valdytojas, kuris kliento kambaryje sudaro galimybę naudotis ne televizoriumi ar radijo imtuvu, o kitokiu aparatu ir fonogramomis fizine ar skaitmenine laikmena, kurios gali būti leidžiamos ar išgirstos per tokį aparatą, yra „naudotojas“, atliekantis fonogramų „viešą paskelbimą“, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį.

57 Šiomis aplinkybėmis Teisingumo Teismo prašoma nustatyti, ar argumentai, kuriais jis rėmėsi atsakydamas į pirmąjį klausimą, tinka ir tuo atveju, kai viešbučio valdytojas sudaro galimybę naudotis kliento kambaryje ne televizoriumi ar radijo imtuvu, o kitokiu aparatu ir fonogramomis fizine ar skaitmenine laikmena, kurios gali būti leidžiamos ar išgirstos per tokį aparatą.

58 Šiuo atžvilgiu reikia pažymėti, kad Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalyje numatytą sąvoką „viešas paskelbimas“ reikia aiškinti visų pirma atsižvelgiant į WPPT pateiktas atitinkamas sąvokas, t. y. lygiai taip pat, kaip šias sąvokas, į aplinkybes, kuriomis jos vartojamos, ir į atitinkamų sutarties nuostatų siekiamą tikslą (žr. minėto Sprendimo *SCF* 55 punktą).

59 WPPT 2 straipsnio g punkte, kuriame kalbama apie „viešą paskelbimą“ ir daroma nuoroda į šios sutarties 15 straipsnį, pažymėta, kad ši sąvoka „taip pat suprantama kaip fonogramoje įrašytų garsų arba garsų išraiškos padarymas viešai girdimų“.

60 Taigi Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalyje nurodyta sąvoka „viešas paskelbimas“ turi būti aiškinama kaip apimanti ir fonogramoje įrašytų garsų arba garsų išraiškos padarymą viešai girdimų.

61 Tokią išvadą patvirtina pats Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalies tekstas, kuriame nurodoma, kad ji apima „bet kokį“ viešą paskelbimą, t. y. bet kokią pageidaujamą ir įmanomą paskelbimo formą.

62 Taigi viešbučio valdytojas, kuris klientų kambariuose sudaro galimybę naudoti aparatą (kitokį nei televizorius ar radijas) ir fonogramas fizine ar skaitmenine laikmena, kurios gali būti leidžiamos ar išgirstos per tokį aparatą, suteikia du elementus, leidžiančius padaryti viešai girdimus fonogramoje įrašytus garsus arba garsų išraiškas, ir šių garsų arba garsų išraiškų laikmeną, t. y. fonogramas.

63 Todėl ši paskelbimo forma patenka į Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalies, aiškinamos atsižvelgiant į kartu skaitomus WPPT 2 straipsnio g punktą ir 15 straipsnį, taikymo sritį.

64 Kadangi, kaip matyti iš šio sprendimo 57 straipsnio, ketvirtasis klausimas skiriasi nuo pirmojo tik tiek, kiek tai susiję su fonogramų leidimo forma, remiantis tuo galima daryti išvadą, kad abiem atvejais klausiama apie tą patį valdytoją ir jo klientus.

65 Todėl galima daryti prielaidą, pirma, kad šio viešbučio valdytojas turi būti laikomas „naudotoju“, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį, ir, antra, kad šio viešbučio klientai turi būti laikomi šioje nuostatoje numatyta „visuomene“, nebent dėl kokio nors ypatingo veiksnio Teisingumo Teismas būtų priverstas padaryti kitokią išvadą.

66 Šiuo atžvilgiu reikia įvertinti, ar ypatinga perdavimo forma, kai leidžiama naudoti aparatą ir fonogramas fizine ar skaitmenine laikmena, kurios gali būti leidžiamos ar išgirstos per tokį aparatą, gali nulemti kitokią išvadą, nei padaryta šio sprendimo 40 punkte.

67 Taip nėra šiuo atveju. Iš tikrųjų, kadangi viešbučio valdytojas, kuris savo viešbučio kambariuose įrengia tokią aparatūrą ir tokias fonogramas, taip suteikia savo klientams du elementus, leidžiančius pasinaudoti nagrinėjamais kūriniais, darytina išvada, kad neatlikus tokių veiksmų klientai neturėtų prie jų prieigos. Todėl jo vaidmuo yra svarbus.

68 Kadangi nėra jokių kitų specifinių klausimų, kuriuos reikėtų išnagrinėti, darytina išvada, kad situacijoje, kaip antai nagrinėjama pagrindinėje byloje, yra atliktas fonogramos „viešas paskelbimas“, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį.

69 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į ketvirtąjį klausimą reikia atsakyti, kad viešbučio valdytojas, kuris kliento kambaryje sudaro galimybę naudotis ne televizoriumi ar radijo imtuvu, o kitokiu aparatu ir fonogramomis fizine ar skaitmenine laikmena, kurios gali būti leidžiamos ar išgirstos per tokį aparatą, yra „naudotojas“, atliekantis fonogramos „viešą paskelbimą“, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį. Todėl jis pagal šią nuostatą privalo sumokėti „teisingą atlyginimą“ už minėtų fonogramų perdavimą.

*Dėl trečiojo ir penktojo klausimų*

70 Trečiuoju ir penktuoju klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar pagal Direktyvos 2006/115 10 straipsnio 1 dalies a punktą, kuriame numatyta galimybė apriboti šios direktyvos 8 straipsnio 2 dalyje nustatytą teisę į

teisingą atlyginimą, jei „naudojimas“ yra „asmeninis“, valstybės narės gali atleisti viešbučių valdytoją, kuris atlieka fonogramos „viešą paskelbimą“, kaip jis suprantamas pagal minėtos direktyvos 8 straipsnio 2 dalį, nuo pareigos mokėti tokį atlyginimą.

71 Pirmiausia reikia pažymėti, kad, kaip generalinė advokatė pabrėžia savo išvados 153 punkte, siekiant nustatyti, ar viešbučio valdytojas gali remtis Direktyvos 2006/115 10 straipsnio 1 dalies a punkte numatytu teisių apribojimu dėl „asmeninio naudojimo“, svarbu ne tai, ar viešbučio klientų elgesys yra asmeninis kūrinio naudojimas, o tai, ar paties valdytojo elgesys yra toks kūrinio asmeninis naudojimas.

72 Tačiau formuluotė dėl saugomo kūrinio, kurį jo naudotojas viešai paskelbė, „asmeninio naudojimo“ yra prieštaringa, nes „visuomenė“ pagal apibrėžtį yra „neasmeninė“.

73 Todėl „viešo paskelbimo“ atveju, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį, apribojimas dėl „asmeninio naudojimo“, kaip jis suprantamas pagal minėtos direktyvos 10 straipsnio 1 dalies a punktą, neturi būti taikomas.

74 Tačiau dėl tokio aiškinimo pastaroji nuostata nepraranda savo veiksmingumo. Iš tiesų ši nuostata išsaugo platesnę taikymo sritį, apimdama tokius naudojimo atvejus, kai nėra viešo paskelbimo, o yra kitoks naudojimas, pavyzdžiui, „įrašymas“, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos 2006/115 7 straipsnį.

75 Be to, jei naudotojui būtų pritaikytas Direktyvos 2006/115 10 straipsnio 1 dalies a punkte numatytas apribojimas, kai jis atlieka viešą paskelbimą, kaip antai nagrinėjamas pagrindinėje byloje, tai prieštarautų šios direktyvos 10 straipsnio 3 daliai, pagal kurią šis apribojimas taikomas tik tam tikrais specialiais atvejais, kurie neprieštarauja įprastam objekto naudojimui ir nepagrįstai nepažeidžia teisių turėtojo teisėtų interesų.

76 Iš tikrųjų toks aiškinimas leistų naudotojui išvengti pareigos mokėti teisingą atlyginimą už komercinį kūrinio panaudojimą, o dėl to galėtų būti nepagrįstai padaryta žala teisėtiems atlikėjų interesams, kurie ir yra apsaugoti teise į teisingą atlyginimą.

77 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į trečiąjį ir penktąjį klausimus reikia atsakyti, kad pagal Direktyvos 2006/115 10 straipsnio 1 dalies a punktą, kuriame numatyta galimybė apriboti šios direktyvos 8 straipsnio 2 dalyje nustatytą teisę į teisingą atlyginimą, jei „naudojimas“ yra „asmeninis“, valstybės narės negali atleisti viešbučių valdytojo, kuris atlieka fonogramos „viešą paskelbimą“, kaip jis suprantamas pagal minėtos direktyvos 8 straipsnio 2 dalį, nuo pareigos mokėti tokį atlyginimą.

## Dėl bylinėjimosi išlaidų

78 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

1. **Viešbučio valdytojas, kuris klientų kambariuose sudaro galimybę naudoti televizorius ir (arba) radijo imtuvus, į kuriuos siunčia transliavimo signalą, yra „naudotojas“, atliekantis transliuojamos fonogramos „viešą paskelbimą“, kaip tai suprantama pagal 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/115/EB dėl nuomos ir panaudos teisių bei tam tikrų teisių, gretutinių autorių teisėms, intelektinės nuosavybės srityje 8 straipsnio 2 dalį.**

**2. Viešbučio valdytojas, kuris klientų kambariuose sudaro galimybę naudoti televizorius ir (arba) radijo imtuvus, į kuriuos siunčia transliuojamą signalą, pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį, be transliuotojo sumokėto teisingo atlyginimo, taip pat privalo sumokėti teisingą atlyginimą už transliuojamos fonogramos leidimą.**

**3. Viešbučio valdytojas, kuris kliento kambaryje sudaro galimybę naudotis ne televizoriumi ar radijo imtuvu, o kitokiu aparatu ir fonogramomis fizine ar skaitmenine laikmena, kurios gali būti leidžiamos ar išgirstos per tokį aparatą, yra „naudotojas“, atliekantis fonogramos „viešą paskelbimą“, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį. Todėl jis pagal šią nuostatą privalo sumokėti „teisingą atlyginimą“ už minėtų fonogramų perdavimą.**

**4. Pagal Direktyvos 2006/115 10 straipsnio 1 dalies a punktą, kuriame numatyta galimybė apriboti šios direktyvos 8 straipsnio 2 dalyje nustatytą teisę į teisingą atlyginimą, jei „naudojimas“ yra „asmeninis“, valstybės narės negali atleisti viešbučių valdytojo, kuris atlieka fonogramos „viešą paskelbimą“, kaip jis suprantamas pagal minėtos direktyvos 8 straipsnio 2 dalį, nuo pareigos mokėti tokį atlyginimą.**

Parašai.